

# Paur kute Xitumã pi'ôk no'ôk ne ja.

Paur ne Xitu kaxã djan kum pi'ôk no'ôk ne. Arÿm ne Xituo kra ne kum pi'ôk no'ôk ne. Arÿm ne pykabê Kretakam Xitumã ire nhym kam kam dja. Nhym kam Paur kum pi'ôk no'ôk ne Artemanhkôt ano. Mÿj'ã ne Paur pi'ôk no'ôk ne?

Bir, Xitu kute prïne memã Metĩndjwÿnh kabẽno amirĩt ne kute memã kabẽn jarẽnhmã. Kute me kabẽn punu kabẽno me itymã, ne kute Jeju nhõ me jao ba djwÿnh kum àpẽnh kadjy me umjÿrmã. Kadjy ne Paur Xitumã pi'ôk no'ôk ne. Ne kam ajte amiwÿr Xitu 'uw. Tãm ne ja.

**1** <sup>1-4</sup>Akmere Xitu, ba, ibê Paur ne ba amã pi'ôk no'ôk ne. Xitu, abê ikra djwÿnh, amã ne ba pi'ôk no'ôk ne. Ga ne ga ikôt tu amim Jeju kamnhĩxkumrẽx, kam ne ba ajo ikra.

Ba ibê Paur, ibê Metĩndjwÿnh nhõ àpẽnh. Jeju Kritu ta ne ijano ba tẽ. Nà, Metĩndjwÿnh kubê me bapytâr djwÿnh ne ijano, ije memã Jeju jarẽnh kadjy ijano ne imã,

—On kàj bẽ ijã adjujarẽnh tẽ, ane. Ije memã Jeju jarẽnh nhym me kute mar ne kam kute tu amim kamnhĩxkumrẽxmã. Arÿm ne Metĩndjwÿnh amijo me kwÿ pytã. Me ja kute tu amim Jeju markumrẽxmã, ne kam arÿm kôt katàt mrãnhmã. Metĩndjwÿnh kabẽn katàtja, 'èxnhĩ kêtja tãm ne me kute mar ne kam arÿm kôt katàt mrãnhmã. Nà, kadjy ne Jeju ijano, ije memã Jeju jarẽnh nhym me kute amim kamnhĩxkumrẽxmã. Mÿj ne me kute tu amim kamnhĩxkumrẽxmã? Bir, me batyk nhijukri amũ me batĩn rã'ã rã'ã rã'ãn batyk kêtumrẽxmã. Metĩndjwÿnh 'èxnhĩ kêtumrẽxja tãm ne me bamã arẽ. Amrêbê ne kute pyka nhipêx kêttri arÿm kabẽn pydji jarẽn me bajã amim karõ. Me batyk nhijukri batĩn rã'ãmã ne me bajã amim karõ. Ne kam ajbir ne arÿm me bamã me batĩnjao amirĩt ne. Ar idjujarẽnhkôt o amirĩt ne. Arÿm kute aminhõ akati jarẽnh djàkam me bamã o amirĩt ne. Ba ne ba memã 'ã ajarẽ nhym arÿm amirĩt ne.

Be, akmere, gẽ Metĩndjwÿnh ajo djuw mex, Jeju Kritu kubê me bapytâr djwÿnhmẽ Bãmbê Metĩndjwÿnh ar ukaprikôt ajo djuw mex ne ar ajo ba, ne amã adjumar mex jarẽ ga kam adjumar mex ne ar aba.

**Xitu kute Jeju nhô me jao ba djwýnh pymjýrmã.**

*Xim k 3.1*

<sup>5</sup>Mýj kadjy ne ba pykabê Kretakam amã inhire? Bir, aje mýjja inomã mênhmã, ije kum o krax ne ije inomã mênh kêtja aje ikudjwa inomã mênhmã ne ba kadjy amã inhire. Ne kam ajte aje Jeju nhô me jao ba djwýnh kum âpênh kadjy me umjýrmã ne ba kadjy amã inhire. Krí kunîkôt aje me'a Jeju nhô me jao ba djwýnh rênhmã, ije amã 'ã karôkôt.

<sup>6</sup>Bir, mýj me'ô Ar kubê dja Jeju nhô me jao ba djwýnh? Bir, me axwe kêtme, me prô pýnhmê, me ja gêdja me Jeju nhô me jao ba. Nhym me kradjwý tu kute amim Jeju markumrêx ne me bãm kabênkôt mrânhmã. Nhym me ja bep bãmbit ne kabên mexkumrêx nhym kam kraja arîk ar ba, amakkre kêt, kute bãm kabên mar kêt nhym me kam kum kînh kêt ne ar'a kabên ba. Kwârîk wánh ga me bãm ja'a Jeju nhô me jao ba djwýnh rênh kêt. Djãm me kraja kabên mex got ga aje me bãm'a meo ba djwýnh rênhmã.

<sup>7</sup>Nã, me axwe kêtbit dja me kubê Jeju nhô me jao ba djwýnh. Mýkam dja ga me ja'ãbit meo ba djwýnh rê? Bir, me kabên mexbit dja me Metîndjwýnhmã apê. Djãm me kabên punu Metîndjwýnhmã âpênh got. Kwârîk wánh me amakkre kêt, me ngryknhî, me kum kadjwati kangôbit<sup>a</sup> djânh, me âkrê, me kute pi'ôk kaprîbit prâme me noo biknoro baja, kwârîk wánh me ja'a Jeju nhô me jao ba djwýnh rênh kêt.

<sup>8</sup>Nhym bep me kute meo djuw mex prâm, me kum mýjja mexbit kînh, me kute amipnênh ne ar ba, me katât mrân, me mrâmri mexo mexkumrêx, me axwe nêje kute amijãno âm, me ajbit dja ga me'a Jeju nhô me jao ba djwýnh rê. <sup>9</sup>Dja Jeju nhô me jao ba djwýnh kum Metîndjwýnh kabên kînh ne kôt ar amijo ba. Metîndjwýnh kabên 'êxnhî kêtja, ar ije prîne memã arênhja, tãm dja me kôt ar amijo ba. Me kute prîne memã Metîndjwýnh kabên jarênh mextire ne o kute memã týx jangjênh ne o kute me kînhmã. Nã, dja Jeju nhô me jao ba djwýnh prîne mekmã Metîndjwýnh kabên jarên kam me kabên punu nêje me akre. Me kum Metîndjwýnh kabên mar prâm kêt ne kute kabêno me bajapanhja dja Jeju nhô me jao ba djwýnh me kabên punu nêje me akre gê me kuma.

<sup>10-11</sup>Bir, me amakkre kêt ne me kumex ne kabên kajgoo ar me noo biknoro ba. Nãm we me,

—Djãm me aje amim Jeju mar ne kam tu aje mar kajgomã? Kati, dja ga me amim ama nhym me kam me amy nhinhu kàdjwý rê, ane.

Nãm ã me noo biknoro ane. Nã, me ja dja Jeju nhô me jao ba djwýnh kabêno me unê gê me anhikrê. Nãm me apýnh kikrekam me kunî noo aknon meo ajkê. Mýjo ne me meo ajkê? Me kute Metîndjwýnh kupa'a mekmã arênhkam ne me meo ajkê. Mýj kadjy ne me Metîndjwýnh kupa'a

<sup>a</sup>1.7 Mýjja me kute o kôm ne kôt bibân, kunîja, kadjwati kangômê uba kangômê, mýjja kangô kunî ne me kum kadjwati kangô jarê.

mekmã arênh ar o ba? Bir, me kute me noo biknor ne me ò pi'òk kaprĩreo prõt kadjy ne me Metĩndjwỳnh kupa'ã mekmã arênh ar o ba. Kam dja Jeju nhõ me jao ba djwỳnh akubyn kabẽno me ity nhym me arỳm anhikrê.

<sup>12</sup>Bep Kretakam me'õ kute memã kabẽn jarênh djwỳnh'õ ne ta ò me wỳnh'ã kabẽn ne,

—Kretakam me kra ne mrãmri 'èxnhĩkumrêx, axwekumrêx, kum ukangakumrêx, àkurbit kute mar. Nãm ã me'ã kabẽn ane.

<sup>13</sup>Nã, mrãmri ne ã ane. Kam dja ga memã akabẽn jarê, tu memã abẽn tỳx, me kute mrãmri amim Jeju mar ne 'ã ngrà tỳx kadjy. <sup>14</sup>Dja ga memã abẽn tỳx nhym me arỳm wãnh kabẽn kakrit marmã ire, mekbê idjaer kukãmãre'ã ujarênh kajgojamã ire. Me kabẽn punuja ne me kum Metĩndjwỳnh kabẽnkumrêxja kurên kam ta amimarkõt kabẽno mekbê mỳjja pyma ar o ba nhym me kabẽn man kõt amijo ba. Dja ga memã abẽn tỳx gê me on kõt amijo baja krãta.

<sup>15</sup>Me axwe kêt mã ne mỳjja kunĩ mexkumrêx. Nhym bep me axweo kute amiptàrja, me kute Jeju mar kêtja, me tãm ne mebê mỳjja kunĩ punu. Be, djãm me ja mex got. Nãm me òkre kadjwỳnhbê mỳjja punubit man mỳjja punu'ãbit amim karõ. <sup>16</sup>Nãm we me ajkwakambit,

—Ije Metĩndjwỳnh mar, anhỳr ar o ban kam arik ar ba. Nãm me axwe, me amakkre kêt, ne te kute mỳjja mex marmãn mỳjja punubit ma. Djãm ã me kute amim Metĩndjwỳnh mar kute anhỳr.

**Xitu kute mebêngêttẽ me kunĩmã Metĩndjwỳnh kabẽn jarênhmã.**

**2** <sup>1</sup>Nhym bep ga, akmere, dja ga me kupãnhã me kute amim Jeju marwãmã Metĩndjwỳnh kukràdjã'ã prĩne adjujarênh ar aba.

<sup>2</sup>Dja ga mebêngêttẽmã,

—Gora ar abixaêr punu kêt ne ar aba. Ne akabõt katin ar aba, ne amipnên ar aba. Gora ar tu amim Jeju markumrêx ne amibê kanga kêt ne mã kõt ajkamẽ. Ne kam mã amã aben jabê, ane. Dja ga ã mebêngêttẽmã ane.

<sup>3</sup>Ne kam ajte mebêngêttẽmã kum,

—Gora ar amrãnh mexkumrêx ne ar aba. Metĩndjwỳnh mex'ã amijakren kõt ar amijo aba, ane. Kwãrik wãnh aben japrỳ kêt ne amã kadjwati kangô<sup>b</sup> djành kêt, ane. Dja gar mekmã mỳjja mexbit jarênh ar o aba, ane. <sup>4-5</sup>Nã, akmere, dja ga mebêngêttẽmã kum,

—Ê, tynhwa ar, dja gar amũ idjõ'ã me kra pỳnh jakre gê me ar ajã amijakren me akudjwa kum mjên jabên kum kra jabên amipnên ar ban mjên prãm kêt ne ar ban òbikwao djuw mex ne ukaprikumrêx ne mjên kabẽn ma, ane. Mỳkam? Bir, dja me kàtãm te kute me amrãnh punu 'õ pumũnh ne kute ar akõt Metĩndjwỳnh kabẽn japrỳmã te me ajabej ajkam aman kam tu ate krã, ane.

Dja ã mebêngêtte me kra pỳnh jakreo ane.

<sup>b</sup> 2:3 Mỳjja me kute o kôm ne kõt bibãnh kunija, kadjwati kangômẽ uba kangômẽ, mỳjja kangô kunĩ ne me kum kadjwati kangô jarê.

<sup>6</sup>Akmere, dja ga me kraremãdjwÿ akabên jarê gê me amipnên ar ba. <sup>7</sup>Ga dja ga katàt mrã gê me krare apumün kam akôt ar amijo ba. Dja ga katàt memã Metĩndjwÿnh kabên jarênh mextire ne abixaêr kêt. <sup>8</sup>Dja ga memã arên mã memã akabên mextire jarê gê me te kabêno kute ajapanhmã, me kum akurê ar o baja te akabên punu jabej umar ar ban arÿm pijàm ne ate krân ar ba.

<sup>9</sup>Dja ga me memã àpênh kajgo ar ba jamãdjwÿ akabên jarê. Me kute meo pãnh ne amim me pa 'amÿnh nhym me memã àpênh kajgo ar bajamã akabên jarê. Dja ga memã kum,

—Gora me anhõ bẽnjadjwÿr kabên ma. Dja gar prĩne me kabên man me kabênkôt ar amijo aba ne memã adjàpênh mex ar aba gê me ar akam kĩnh, ane. Kwãrĩk wãnh me anhõ bẽnjadjwÿr pãnh akabên kêt ne akabêno apanh kêt, ane.

<sup>10</sup>Kwãrĩk wãnh mekbê adjàkĩnh kêt, ane. Dja gar katàt memã apê gê me kàtàm ar adjàpênh mexkumrêxkôt ar apumün kam arÿm kum Metĩndjwÿnh kĩnh, Metĩndjwÿnh kubê me bapytàr djwÿnhja kum kĩnh, ne kum Metĩndjwÿnh kabẽndjwÿ kĩnh ne. Dja ga ã me memã àpênh kajgo ar bajamã akabên jarêho ane.

<sup>11</sup>Mÿkam dja gu me katàt mrã? Bir, Metĩndjwÿnh ne arÿm me kunĩ kadjy ukapriõ kato. Kute me bakunĩ pytàr kadjy ne ukapriõ kato. <sup>12</sup>Nã gu me prĩne ukaprija man kam arÿm pãnh arĩk ar babaja kanga. Ne mÿjja punu, me kute Jeju mar kêt kute mÿjja punuo amikĩnhja tu arÿm kangakumrêx nhym wãnh nõ. Gu me kam on pyka jakam amipnên ar baban katàt mrã ne Metĩndjwÿnh kabênkôt akràn mã ar amijo baba. Dja gu me prĩne amim Metĩndjwÿnh djukapri man kam ã kôt amijo ane.

<sup>13</sup>Ne akràn mã ar amijo bababê amiwÿr Jeju kamnhĩx, akubyn rwÿk djã amiwÿrkam amako tẽ. Me banhõ Metĩndjwÿnh, me bapytàr djwÿnhbê Jeju Kritu tãm dja me bajaêrbê kato, ta raxo kubê kumkatio me bawÿr kato. Djãm ngri got. Raxo, mexo kubê kumkatiti:. Nhÿnh ne me'õ mexo, raxo, umao kumãnhkutã? Dja me bawÿr kato gu me arÿm bakĩnhkumrêx. Me bakĩnh djã ne ja. Tãm ne gu me amiwÿrkam amak ar o baba.

<sup>14</sup>Be, Jeju Kritu ta ne me bajaxwe pãnh tyk kadjy memã amikanga, kute me bajaxwe kunĩbê me bapytàr ne kute amim me bajo mexmã ne mekmã amikanga. Kute amim me bajo mex ne kute me bajo õ me wÿnhkumrêx ne kute ar me bajo bamã ne mekmã amikanga. Kute me bajo õ me wÿnh gu me kam bamã mÿjja mexbit kĩnh ne arek ar o babamã.

<sup>15</sup>Bir be, ikabên ja dja ga prĩne me kupãnh tã me kute amim Jeju marwãmã arẽ, memã kôt arẽ. Me kaprijamã kĩnh jangjê gê me kapri kêt. Gora atÿx ne me axwe nêje me akren memã abên tÿx gê me arek ar ba. Kwãrĩk wãnh gê me ajã kabên kêt.

Kute Metĩndjwỳnh djukapĩ marn kute katàt amijo bamã.

*Ep 4.2; Pir 2.3; Kor 3.12*

**3** <sup>1</sup>Gora me kute amim Jeju marwãmã akabẽn jarẽ gẽ me on akabẽn ma. Dja ga memã kum,

—Gora me me bẽnjadjwỳrmẽ meo ba djwỳnh kabẽn man me kabẽnkõt ar amijo aba. Dja me me amã me adjapênhkumrẽx jarẽ ga me kam kubê amikati kêtumrẽx ne tu 'ỳr tẽ. Nhym bep djãm me me amã mỳjja punu'ã apnê ga me ate akrã. <sup>2</sup>Kwãrik wãnh ga me abenã akabẽn kêt, ane. Gora me akabõt katin amã aben kaprĩn akrànãm abenmã akabẽn jarẽ, ane. Dja ga ã ajte memã akabẽn jarẽnho ane gẽ meo biknor kêt.

<sup>3</sup>Amrêbê ne gu me badjwỳ bano kêtumrẽx ne bajamakkre kêtumrẽx nhym me arĩk me banoo biknoro ba. Nã, amrêbê ne gu me arĩk ar babari bamã mỳjja punu kunĩ kĩnh ne. Ne te baje bajaxwemã banhirer ne arek ar babamãn mã bamã bajaxwe kĩnh ne. Me bajaxwen abenã bakabẽn ne aben nhõ mỳjja'ã bangryk ar baba. Nhym me kum me bakurê: gu me badjwỳ amipãnh bamã me kurê.

<sup>4-5</sup>Nhym bep ajbir ne Metĩndjwỳnhbê me bapytàr djwỳnh ukaprio kato ne kum me bajabêkumrẽx. Nã gu me te bamã bajaxwebit kĩnh nhym Metĩndjwỳnh tu ukaprikõt me bapytà. Kum me bajabẽn kam me bapytà. Djãm me bamrãnh mexkõt ne gu me amiptã? Arkati, ta ne ukaprikõt me bapytà. Nãm me ngõo amingrã ku'õn kam arỳm akubyn mexkumrẽx. Nhym Metĩndjwỳnh Karõdjwỳ ã me bajo nyo ane, ã me bajo mexo ane. Nãm me bajo ny ne me babê me bajaxwe krãta gu me kam baje babixadjwỳr ny pyrãk ne bakabẽn punu mar kêt ne bakabẽn mexbit ma. Nhym kam Metĩndjwỳnh Karõ mã me bajo mexo tẽm rã'ã ne. <sup>6</sup>Ukaprikõt ne me bawỳr Karõ jano, kute me bajo djuw mexmã. Jeju Kritu kubê me bapytàr djwỳnh djõ'ã ne me bawỳr ano. Djãm õdjỳ got me babê Karõ nê? Kati, mrãmri ne õdjãnhkumrẽx ne me bamã ta Karõ jano ne prĩne o me banhipêx ne ar me bajo ba.

<sup>7</sup>Be, djãm Metĩndjwỳnh djukapĩ ngri got. Nãm ukaprikõt me bamã me bajaxwe kêt jarẽ. Gu me bamex ne batyk nhijukri batĩn rã'ã: rã'ãn ar baba kadjy ne me bamã me bajaxwe kêt jarẽ. Nãm amũ me batĩn rã'ã: rã'ã rã'ãmã arẽ gu me amiwỳr kamnhĩxbê ar baba. Adjỹm, dja me bamã kungã.

<sup>8</sup>Mrãmri ne ikabẽnja. Ikabẽnkumrẽx. Dja ga memã prĩne idjõ'ã ikabẽnja kõt arẽ gẽ me kute amim Metĩndjwỳnh marja kum mỳjja mexbit kĩnh ne ar o ba. Kam ne mexkumrẽx, me kunĩmã mexkumrẽx.

<sup>9</sup>Kwãrik wãnh me abenkam kangatija wãnh nõ. Tãm ne kajgo mexi. Kwãrik wãm nõ. Kwãrik wãnh me bakukãmã nhidjikõt me àkrêja wãnh nõ. Nhym me kute kabẽno aben japanh ne me kute abenmã àkrêjadjwỳ kunĩ dja wãnh nõ. Mõjdjê kukràdjã tũm'ã ne me ã abenmã ane. Tãm ne kajgo mexi. Punure. Tãm dja wãnh nõ.

<sup>10</sup>Dja me'õ kabẽno kute abenbê meo bikjêr jabej ga nêje kukrà. Dja ate krã ga ajte kum akabẽn jarẽ. Godja mã ate krã jabej ga kam arỳm

tu kangakumrêx. Arým ne ga te kabên punu nêje te o ane nhym mã kum kabên punu kînh. <sup>11</sup>Arým ne ga kôt kum akato. Mrãmri ne me'õ ja punukumrêx. Atemã kabên. Kum axwe kînhkam ne ga arým kum akato. Nãm kabêno amijo amirît. Mrãmri dja ga tu kangakumrêx. Tãm ne ja.

#### Kabên o ino rer.

<sup>12-13</sup>Be, dja ba awÿr Artemanh nàr kon Xikiku jano gê awÿr tên bôx ga kam tebê mã amrê iwÿr tẽ. Krîraxbê Nikoporikam dja gu abenwÿr bôx. Kam dja ba na tÿmkam arek akam amako dja. Nînh iwÿr atêm kêtri dja ga Djenajmê Apôr aro tên amũ ar kujate. Djenajbê ne me kadjy kabên jarênh djwÿnh, ar ja. Dja ga prîne aro djuw mex ne aro tên amũ ar kujate gê ar têm mex ne ÿkam têm kê. Ga kam amrê iwÿr tẽ.

<sup>14</sup>Be, gora gê gu banhôbikwa kute Jeju marwã, mÿjja mexbit ma ne kum ajbit kînh. Mÿkam? Bir, gu banhôbikwa kute me 'uwtĩo djuw mex ne mekam kum ukanga kê ne kute akràn mã ar meo djuw mexo bamã.

<sup>15</sup>Ar ja, arkam idjãm ja kunĩ ne ar kute ajo amak rã'ãn kam wãm amã amijarê. Badjwÿ ne ba ar wão ama ne. Ar wã kute Jeju mar ne kum gu bakînhkam ne ba aro ama ne. Arkum ijarê.

Gê Metîndjwÿnh ukaprîkôt ar akunĩo djuw mex. Tãm ne ja.